Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-300 d.d. 29 oktober 2013
(mr. R.J. Verschoof, voorzitter, mr. B.F. Keulen en prof.mr. M.L. Hendrikse leden en mr. E.E. Ribbers, secretaris)

Samenvatting

WAO-hiaatverzekering. Per datum uitdiensttreding is Consument 40% arbeidsongeschikt. Later stijgt de mate van arbeidsongeschiktheid naar 100%. Consument stelt dat uit de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit dat de hiaatuitkering naar 100% dient te worden verhoogd. In het pensioenreglement staat dat verhoging van de mate van arbeidsongeschiktheid optredend na uitdiensttreding niet meer in aanmerking wordt genomen en derhalve niet leidt tot verhoging van de hiaatuitkering. In het pensioenreglement staat echter ook dat bij strijdigheid tussen het pensioenreglement en de verzekeringsvoorwaarden, de verzekeringsvoorwaarden prevaleren. De Commissie is van oordeel dat er geen sprake is van strijdigheid van de verzekeringsvoorwaarden met het pensioenreglement en wijst de vordering af.

Consument,

en

SRLEV N.V, gevestigd te Amstelveen, hierna te noemen: Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- het door Consument ingevulde en op 4 augustus 2012 ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het verweerschrift van Aangeslotene met bijlagen;
- de repliek van Consument met bijlagen;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 oktober 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1 Consument heeft in het kader van de pensioenregeling van zijn ex-werkgever een WAO-hiaatverzekering (hierna: de "Verzekering") gesloten bij (een rechtsvoorganger van) Aangeslotene. Consument was vanaf 1 november 1999 deelnemer in de betreffende pensioenregeling.

3.2 Vanaf 17 mei 2001 wordt Consument arbeidsongeschikt. Het UWV stelt de mate van arbeidsongeschiktheid vast op 80-100%. Per 31 juli 2001 treedt Consument uit dienst. Met ingang van 19 februari 2003 verlaagt het UWV de mate van arbeidsongeschiktheid naar 35-45%. De WAO-hiaatuitkering wordt, conform artikel 8 van het toepasselijke pensioenreglement, verlaagd naar 40%

3.3 Met ingang van 29 november 2004 verhoogt het UWV het arbeidsongeschiktheidspercentage van Consument weer naar 80-100%. Dit heeft niet geleid tot verhoging van de WA)-hiaatuitkering.

3.4 Op de door Consument in 1999 ontvangen polis van 4 november 1999 staan als toepasselijke voorwaarden vermeld:

- 325: Aanvullende Verzekeringsvoorwaarden BVB januari 1997
- 417: Aanvullende Voorwaarden AOU7, januari 1997
- 418: Aanvullende Voorwaarden WAO-hiaat januari 1997.

3.5 In het toepasselijke pensioenreglement wordt onder meer het volgende bepaald:

"Artikel 8 - W.A.O-hiaatverzekering

(….)

(3)

Een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsgraad welke plaatsvindt na de datum van beëindiging van het dienstverband zal bij de bepaling van de grootte van de uitkering niet in aanmerking worden genomen.

(….)"

"Artikel 19 - Uitvoering van de pensioenregeling

De werkgever zal, ingevolge wettelijk voorschrift, ter uitvoering van de pensioenregeling, een contract met de verzekeraar sluiten en bij deze in stand houden.

Voor dit contract en de daaronder vallende verzekeringen gelden de verzekeringsvoorwaarden van de verzekeraar, alsmede de Regelen verzekeringsovereenkomsten Pensioen- en spaarfondsenwet en de Afkoopbeschikking.

Ingeval van strijdigheid gaan deze verzekeringsvoorwaarden, Regelen en Afkoopbeschikking boven het bepaalde in dit reglement."

3.6 In de toepasselijke Aanvullende voorwaarden AOU7 voor de medeverzekering bij arbeidsongeschiktheid (hierna: de "AOU7") wordt onder meer het volgende bepaald:

"Artikel 6 Wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad

(….)

4. Een stijging van de prestaties wegens arbeidsongeschiktheid gaat in op de eerste van de maand volgende op het tijdstip waarop de verzekerde:
   - gedurende 4 weken onafgebroken meer arbeidsongeschikt is, als de arbeidsongeschiktheidsgraad vóór wijziging tenminste 45% bedroeg;

- gedurende 52 weken meer arbeidsongeschikt is, als de arbeidsongeschiktheidsgraad vóór wijziging minder dan 45% bedroeg.

(….)"

3.7 In artikel 5 van de toepasselijke Aanvullende voorwaarden WAO-hiaatverzekering (hierna: de "AVW") is bepaald dat voor zover de AVW geen afwijkende bepalingen bevatten, de WAO-hiaatverzekering mede onderworpen is aan de toepasselijke algemene voorwaarden en de AOU7.

4. De vordering en grondslagen

4.1 Consument vordert primair dat Aangeslotene gehouden wordt tot betaling van de bedragen die Aangeslotene sinds 29 november 2004 volgens Consument te weinig heeft betaald uit hoofde van de Verzekering. Met ingang van 29 november 2004 is het arbeidsongeschiktheidspercentage van Consument gestegen van 35-45% naar 80-100%. Volgens Consument had het uitkeringspercentage evenredig moeten stijgen. Consument schat het vanaf 29 november 2004 te weinig uitgekeerde bedrag op ongeveer € 1.680,- per jaar.

4.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen: Aangeslotene is jegens Consument toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de Verzekering door vanaf 29 november 2004 verhoging van de uitkering te weigeren. In dit kader voert Consument het volgende aan.

- Consument wijst op artikel 6 lid 4 van de Aanvullende Voorwaarden AOU7 waaruit volgens hem volgt dat de WAO-hiaatuitkering stijgt indien het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt verhoogd. De bepalingen waarop Aangeslotene zich baseert zijn tegenstrijdig aan dit artikel. Consument wijst erop dat de op een verzekeringsovereenkomst toepasselijke voorwaarden een samenhangend geheel moeten vormen en elkaar niet onderling mogen tegenspreken. Is wel sprake van onderlinge tegenstrijdigheid dan moet een en ander in het voordeel van de consument worden uitgelegd.
- Consument beroept zich op de voorwaarden die bij hem van toepassing zijn verklaard in 1999. Hij is per 31 juli 2001 uit dienst getreden Consument stelt vast dat Aangeslotene zich onder andere beroept op voorwaarden die na juli 2001 zijn opgesteld en acht deze niet toepasselijk.

4.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd: Volgens Aangeslotene is geen sprake is van toerekenbare tekortkomingen van haar jegens Consument. Zij voert het volgende aan.

- De in het kader van de pensioenregeling gesloten Verzekering was een verplichte risicoverzekering, wat wil zeggen dat Consument daar als deelnemer in de pensioenregeling verplicht aan moest deelnemen. Kenmerkend hiervoor is dat de deelnemer enkel tijdens het deelnemerschap aan de pensioenregeling aanspraak kan maken op de verzekerde prestatie. Op grond van artikel 16 pensioenreglement (en de artikelen 10.1 en 13 Algemene Voorwaarden en artikel 9 AOU7) komt de Verzekering ten behoeve van de deelnemer per datum

uitdiensttreding te vervallen tenzij de deelnemer op het moment van uitdiensttreding arbeidsongeschikt is én recht op een WAO-uitkering heeft. In dat geval volgt premievrijstelling en wordt het deelnemerschap aan de pensioenregeling voortgezet en pas geheel of gedeeltelijk beëindigd indien de ex-werknemer geheel of gedeeltelijk herstelt. De mate van arbeidsongeschiktheid van Consument is per 19 februari 2003 verlaagd van 80-100% naar 35-45%. Aangezien Consument op dat moment reeds uit dienst was is zijn deelnemerschap aan de pensioenregeling op grond van artikel 16 pensioenreglement voor 60% beëindigd dat wil zeggen voor 60% premievrij gemaakt en voor 40% voortgezet. De Verzekering is voor 60% beëindigd en voor 40% voortgezet. Verder is de WAO-hiaatuitkering per 19 februari 2003 op grond van artikel 8 lid 4 pensioenreglement naar 40% verlaagd en is het resterende deel van 60% op grond van artikel 16 pensioenreglement vervallen.

- De WAO-hiaatuitkering wordt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 16 pensioenreglement, uitgekeerd indien en zolang de deelnemer recht heeft op een vervolguitkering uit hoofde van de WAO maar uiterlijk tot zijn pensioenrichtdatum of eerdere pensioendatum. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid zoals vastgesteld door het UWV. Op grond van artikel 8 lid 3 pensioenreglement wordt een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsgraad welke plaatsvindt na de datum van beëindiging van het dienstverband niet in aanmerking genomen bij de bepaling van de hoogte van de uitkering.
- Artikel 6 lid 4 AOU7 is niet toepasselijk in de situatie van Consument omdat dit betrekking heeft op wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad gedurende de deelneming. Aangezien de deelneming op 31 juli 2001 is geëindigd is dit artikel niet toepasselijk op wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad na einde deelneming omdat de Verzekering per die datum zonder waarde is komen te vervallen.
- De stelling van Consument dat Aangeslotene eenzijdig de toepasselijke voorwaarden in het nadeel van Consument heeft gewijzigd, is onjuist. Aangeslotene heeft de voorwaarden niet inhoudelijk gewijzigd, de wijzigingen betroffen slechts de vormgeving.

5. Beoordeling

5.1 Ter zitting blijkt dat partijen alleen nog verdeeld zijn over de vraag of artikel 6 lid 4 AOU7 strijdig is met artikel 8 lid 3 pensioenreglement. Dit is van belang omdat artikel 19 pensioenreglement bepaalt dat bij strijdigheid tussen het pensioenreglement en de verzekeringsvoorwaarden, de verzekeringsvoorwaarden boven het bepaalde in het pensioenreglement gaan.

5.2 De Commissie is van oordeel dat de genoemde bepalingen niet strijdig met elkaar zijn. Artikel 6 lid 4 AUO7 bepaalt slechts op neutrale wijze wanneer een stijging van de door Aangeslotene verschuldigde prestaties ingaat bij toename van de arbeidsongeschiktheidsgraad van de verzekerde. Uit het artikel is niet af te leiden of het van belang is of het dienstverband

van de betreffende verzekerde ten tijde van de toename van de arbeidsongeschiktheidsgraad al dan niet is beëindigd. Het artikel laat zich daarover niet uit. Voor het antwoord op de vraag of het van belang is of het dienstverband van de verzekerde ten tijde van de stijging in de arbeidsongeschiktheidsgraad al dan niet is beëindigd dient naar artikel 8 lid 3 pensioenreglement te worden gekeken. Dit artikel bepaalt in duidelijke bewoordingen dat een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsgraad na de datum van beëindiging van het dienstverband bij de bepaling van de grootte van de uitkering niet in aanmerking wordt genomen. Artikel 8 lid 3 pensioenreglement dient met andere woorden te worden beschouwd opgevat als een beperkende aanvulling op artikel 6 lid 4 AOU7. Van strijdigheid tussen deze bepalingen in bewoordingen of strekking is geen sprake.

5.3 Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de vordering van Consument zal worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vorderingen van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.